

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE , RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA
UPRAVA ZA RURALNI RAZVOJ,
UPRAVNA DIREKCIJA SAPARD/IPARD PROGRAMA
Vukovarska 78, Zagreb

Javni poziv za potporu organizatorima manifestacija u 2011. godini

Niko Čubela, dipl. ing.

&

LEADER pristup u
Republici Hrvatskoj

Ivan Ciprijan, dipl. ing.

Zagreb, 1.4.2011.godine

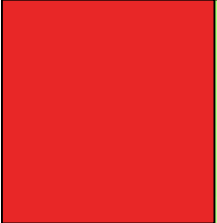
Poljoprivreda i ruralni razvoj

Ulaganje u poljoprivredu i ruralni razvoj predstavlja temelj očuvanja seljačke obitelji, krajobraza, tradicije i njenog nacionalnog obilježja. Tome u prilog ide i današnja poljoprivredna politika koja sve više skrbi o ukupnom održivom razvoju ruralnog prostora uz istodobno očuvanje prirodnog i kulturnog nasljeđa.

Da bi žitelji ruralnih područja ostali vezani za selo i poljoprivredu treba ih pomagati da proizvedu kvalitetne konkurentne proizvode, da izađu na tržište i ostvare dostatan dohodak na gospodarstvu te da im ruralni prostor postane mjesto poželjno za život i rad. To je najpodesnije ostvariti potičući razvoj ruralne infrastrukture i gospodarstava na selu kao i udruživanje poljoprivrednih proizvođača, te kroz edukacije i manifestacije.

UPRAVA ZA RURALNI RAZVOJ,
UPRAVNA DIREKCIJA SAPARD/IPARD PROGRAMA

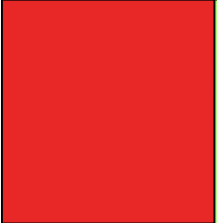

**Javni poziv za potporu
organizatorima manifestacija u 2011.
godini**

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja je do 2010. godine dodjelu potpora organizatorima manifestacija provodilo putem Javnog natječaja. Ovo je druga godina kako se dodjela potpora organizatorima skupova/manifestacija provodi putem Javnog poziva koji je kontinuirano otvoren. Korisnici ovog Javnog poziva nisu samo udruge, već je to širi krug subjekata iz područja poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Koristi

- § Podržavajući manifestacije poboljšavamo promoviranje i povećavamo trženje domaćih proizvoda, ostvarujući povezivanje proizvođača i unapređenje poljoprivredne proizvodnje.**
- § Bitno je i gospodarski učinak jer se za vrijeme i nakon sajma prezentiraju raspoloživi kapaciteti i dogovara suradnju te sklapaju značajni poslovi.**
- § Pored bogate sajamske ponude autohtonih i tradicionalnih proizvoda popraćenih s bogatim kulturnim sadržajem tu su i stručna predavanja vezana za najnovija dostignuća, trendove i zakonsku regulativu iz područja poljoprivrede i pratećih djelatnosti.**

Javni poziv za prijavu skupova/manifestacija

Javni poziv za prijavu skupova/manifestacija za dodjelu potpore *organizatorima* znanstveno-stručnih skupova, gospodarskih manifestacija i lokalno-tradicijskih manifestacija iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja u 2011. godini objavljen je krajem prošle godine te je otvoren kontinuirano tijekom cijele godine.

Predmet Javnog poziva

je dodjela potpore Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja za organizaciju skupova/manifestacija u 2011 godini u ukupnom iznosu od 4.860.000,00 kuna i to:

§ za skupove/manifestacije održane u razdoblju 01/01/2011 – 30/04/2011 godine, u iznosu od 1.620.000,00 kuna;

§ za skupove/manifestacije održane u razdoblju 01/05/2011 – 31/08/2011 godine, u iznosu od 1.620.000,00 kuna;

§ za skupove/manifestacije održane u razdoblju 01/09/2011 – 31/12/2011 godine, u iznosu od 1.620.000,00 kuna;

kategorije skupova/manifestacija koje se podupiru

- ✓ **znanstveno-stručne**
- ✓ **gospodarske**
- ✓ **lokalno-tradicijske manifestacije**

kategorije skupova/manifestacija

- ✓ Znanstveno-stručni skupovi obuhvaćaju znanstveno-stručne skupove iz područja:**
 - § poljoprivredne proizvodnje**
 - § prehrambene industrije**
 - § ribarstva**
 - § ruralnog razvoja**
 - § sigurnosti hrane i kvalitete proizvoda**
 - § očuvanja okoliša i biološke raznolikosti u poljoprivredi**
 - § organizacije i poslovanja poljoprivrednih proizvođača**
 - § edukacije proizvođača, učenika i studenata vezano uz poljoprivredu.**

kategorije skupova/manifestacija

- ✓ Gospodarske manifestacije obuhvaćaju sajmove i prodajne izložbe vezane uz:
 - § poljoprivredno-prehrambene proizvode**
 - § inpute za poljoprivrednu proizvodnju i ribarstvo**
 - § strojeve, opremu, alate i računalne sustave vezane uz poljoprivredu i ribarstvo.****

- ✓ Lokalno-tradicijske manifestacije obuhvaćaju lokalne priredbe u naseljima s manje od 10.000 stanovnika vezane uz:
 - § prezentacije kulturne baštine i tradicijskih obrta**
 - § prezentacije lokalnih proizvoda.****

**podnositelji zahtjeva
(organizatori skupova/manifestacija)**

Za znanstveno-stručne skupove:

- § obrazovne ustanove**
- § znanstvene ustanove**
- § stručna udruženja iz područja poljoprivrede i ribarstva, zadružni savezi, gospodarsko-interesna udruženja iz područja poljoprivrede i ribarstva, Hrvatska poljoprivredna komora, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora**
- § konzultantske tvrtke registrirane za obavljanje pružanja savjetodavnih usluga**
- § isključene su fizičke osobe te ustanove u poljoprivredi i ribarstvu koje se financiraju sredstvima Državnog proračuna, pozicija Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.**

podnositelji zahtjeva
(organizatori skupova/manifestacija)

Za gospodarske manifestacije:

- § gradovi, županije i Grad Zagreb
- § udruženja proizvođača, zadružni savezi, gospodarsko-interesna udruženja, Hrvatska poljoprivredna komora, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, turističke zajednice
- § trgovačka društva-konzultantske tvrtke registrirane za organizaciju sajмова, izložbi i kongresa.

Za lokalno-tradicijske manifestacije:

- § općine i gradovi
- § turističke zajednice
- § udruge.

Procedura za organizatora skupa/manifestacije

Organizator skupa/manifestacije Ministarstvu podnosi:

- ✓ prijavu za održavanje skupa/manifestacije, najkasnije 20 kalendarskih dana prije održavanja
- ✓ zahtjev za isplatu potpore za održani skup/manifestaciju

Procedura za organizatora skupa/manifestacije

✓ Zahtjev za isplatu potpore za održani skup/manifestaciju organizator podnosi nakon održavanja skupa/manifestacije, na Obrascu M-11-2 u:

§ u 1. roku - za skupove/manifestacije održane u razdoblju 01/01/2011 – 30/04/2011, do 31/05/2011 godine

§ u 2. roku - za skupove/manifestacije održane u razdoblju 01/05/2011 – 31/08/2011, do 30/09/2011 godine

§ u 3. roku - za skupove/manifestacije održane u razdoblju 01/09/2011 – 31/12/2011, do 31/01/2012 godine

Kod podnošenja zahtjeva organizator i za isplatu potpore za održani skup/manifestaciju, uz obrazac M-11-2 prilaže listu sudionika/izlagača s potpisima sudionika/izlagača potvrđena od strane organizatora na Obrascu M-11-3 te ostalu propisanu dokumentaciju

Iznos potpore

- ✓ za znanstveno-stručne skupove, potpora iznosi 150 kn po sudioniku skupa, ali ne više od 30.000 kn ukupno.**
- ✓ za gospodarske manifestacije, potpora iznosi 300 kn po izlagaču, ali ne više od 45.000 kn ukupno.**
- ✓ za lokalno-tradicijske manifestacije, potpora iznosi:**
 - § 5.000 kn fiksno za jedinice lokalne samouprave, ili**
 - § 100 kn po članu udruge, ali ne više od 5.000 kn, ako je udruga organizator .**

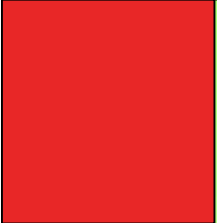
Ograničenja

- § Podnositelji zahtjeva mogu ostvariti potporu samo za jedan skup/manifestaciju u 2011. godini.
- § Za isti skup/manifestaciju pravo na potporu može ostvariti samo jedan podnositelj zahtjeva.
- § Ukoliko zahtjevi za isplatu potpore održanih skupova/manifestacija unutar pojedinog roka premašuju sredstva predviđena u okviru ovog Javnog poziva, iznosi potpora će se proporcionalno smanjiti svim podnositeljima zahtjeva.

Isplata potpore

§ Za podnositelje zahtjeva koji udovoljavaju uvjetima za ostvarenje potpore, Ministar po završetku pojedinog roka za podnošenje zahtjeva za isplatu potpore za održani skup/manifestaciju po dostavljenim dokumentima na prijedlog Uprave donosi Odluku o dodjeli pripadajuće potpore.

§ Isplatu potpore na žiro-račun organizatora, Ministarstvo će izvršiti u roku do 60 dana na osnovu Odluke o dodjeli potpore.

Nadzor nad korisnicima sredstava potpore organizatorima skupova/ manifestacija

§ Nadzor nad korisnicima potpora koje se dodjeljuju putem ovog Javnog poziva provodit će poljoprivredna inspekcija Ministarstva.

§ Organizatori skupova/manifestacija su dužni imati presliku prijavnog obrasca i pripadajuće dokumentacije na prijavljenom skupu/manifestaciji zajedno s listom sudionika/izlagača

§ Poljoprivredna inspekcija obavlja nadzor u kojem provjerava ostvarivanje prijavljenog programa i broj sudionika/izlagača po potrebi očevitom na mjestu u vrijeme i poslije održavanja skupa/manifestacije radi utvrđivanja točnosti podataka iz prijave i zahtjeva za isplatu te prateće dokumentacije.

Javni poziv i obrasci

Cjelovit tekst Javnog poziva s pripadajućim obrascima objavljen je na web stranici Ministarstva (www.mps.hr), JAVNI NATJEČAJI / Javni poziv za dodjelu potpore organizatorima skupova/manifestacija u 2011. godini

**UPRAVA ZA RURALNI RAZVOJ,
UPRAVNA DIREKCIJA SAPARD/IPARD PROGRAMA**

LEADER pristup u Republici Hrvatskoj

IPARD PROGRAM:

Ø IPARD je novi pretpristupni program Europske unije za razdoblje 2007. – 2013. Sastavni je dio IPA-e (Instrument pretpristupne pomoći, eng. Instrument for Preaccession Assistance) odnosno njegova V. komponenta Ruralni razvoj.

Program je dobio pozitivno mišljenje 19. 12. 2007. na Odboru za ruralni razvoj u Bruxellesu te ga je Europska komisija službeno prihvatila 25. 2. 2008.

Ø Odlukom Vlade RH od 26. 3. 2008. (NN 34/08) IPARD programom upravlja *Uprava za ruralni razvoj – Upravna direkcija SAPARD/IPARD programa dok program provodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.*

Kroz IPARD program u Republici Hrvatskoj korisnicima je dostupno oko 172.000.000 EUR potpore.

IPARD program se provodi kroz tri osnovna cilja ili strateška prioriteta:

Prioritet 1 – poboljšanje tržišne efikasnosti i provedbe EU standarda

101. Investiranje u poljoprivredna gospodarstva

103. Investiranje u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda radi restrukturiranja i dostizanja EU standarda

Prioritet 2 – pripremne aktivnosti za provedbu PO mjera i Leader-a

201. Aktivnosti u svrhu poboljšanja okoliša i krajolika

202. Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvitka- LEADER mjera

Prioritet 3 – razvoj ruralne ekonomije

301. Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture

302. Razvoj i diversifikacija ruralnih ekonomskih aktivnosti

Tehnička pomoć

LEADER

Ø **Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale**

Ø **Veze među aktivnostima za razvoj ruralnog gospodarstva) je mehanizam provedbe mjera politike ruralnog razvoja Europske unije, a temelji se na realizaciji lokalnih razvojnih strategija kojima upravljaju lokalne akcijske grupe.**

- LEADER pristup će se provoditi na cjelokupnom ruralnom području Republike Hrvatske

Ø **Lokalna akcijska grupa (LAG) je javno-privatno partnerstvo predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora određenog ruralnog područja koje je osnovano sa namjerom izrade i provedbe lokalne razvojne strategije tog područja.**

ØLEADER pristup je novi predmet u Hrvatskoj. To također govori o tome kako je tradicija uključivanja lokalnog stanovništva i interesnih skupina u procese kreiranja politike još vrlo mlada. Različite inicijative usmjerene na mobiliziranje lokalnih zajednica i resursa se odvijaju u nekoliko područja Hrvatske, a vodi ih nekoliko udruga, mreža i NVO-a.

ØMeđutim, postoji velika potreba za jačanjem društvenog i ljudskih kapaciteta kao i vještina među ruralnim stanovnicima s jedne strane i njihovog motiviranja da se pridruže lokalnom partnerstvu s druge strane.

ØJačanje motivacije i vještina su ključni problemi kojima se treba baviti kako bi se utvrdili preduvjeti za ruralni razvoj utemeljeni na lokalnim resursima i inicijativama.

LEADER MJERA:

OPĆI CILJ:

§ Promicanje ruralnog razvoja putem lokalnih inicijativa i partnerstva

SPECIFIČNI CILJEVI:

§ Ohrabrivanje i razvoj aktivnosti ruralnog stanovništva da zajednički djeluje putem projekata suradnje

§ Razvijanje integriranih lokalnih razvojnih strategija i pripremanje njihove provedbe

§ Promicanje lokalnih inicijativa i partnerstva uključivanjem lokalnih zajednica, poslovnih predstavnika i predstavnika lokalne uprave

§ Transfer postignuća, iskustava i stručnog znanja, te dostupnost informacija i zaključaka putem umrežavanja

OPERATIVNI CILJEVI

§ Jačanje kapaciteta među ruralnim stanovnicima i članovima LAG-a putem usavršavanja i obrazovanja

§ Razvoj, organizacija i vođenje LAG-a

§ Priprema i početak provedbe lokalnih razvojnih strategija ograničenog broja

§ Provedba projekata suradnje

- Različiti pristupi ruralnog razvoja iskušavani prije ranih 1990.-tih bili su tipično sektorski, usmjereni prvenstveno na poljoprivrednike. Koristili su pristupe “odozgo prema dolje” (‘top down’), i sustave potpora o kojima se odlučivalo na nacionalnoj ili regionalnoj razini. Lokalne dionike uglavnom se nije poticalo da usvoje vještine koje bi im omogućile da kroje budućnost svojih vlastitih područja.
- Politika ruralnog razvoja postaje sve važniji dio Zajedničke poljoprivredne politike (CAP).
- Više od polovine stanovništva EU živi u ruralnim područjima, koja pokrivaju 90% EU teritorija.
- Time se promiče održivi razvoj u europskim ruralnim područjima,
•uzimajući u obzir gospodarske, socijalne i ekološke komponente

ØEUROPSKA KOMISIJA 1991. godine pokreće LEADER, s ciljem poboljšanja razvojnih potencijala ruralnih područja oslanjajući se na lokalne inicijative i vještine, promičući stjecanje stručnog znanja (know-how) o lokalnom integriranom razvoju, i omogućavajući dostupnim ta znanja u druga ruralna područja.

ØUočeni problemi Zajedničke poljoprivredne politike (CAP) :

- Nagomilavanje poljoprivrednih proizvoda
- Pad kvalitete poljoprivrednih proizvoda i nezadovoljstvo tržišta
- Nezaustavljivi trendovi odlaska stanovništva iz ruralnih prostora

ØPristup ODOZDO PREMA GORE (BOTTOM UP), temeljen na osobitostima područja koji uključuje lokalne zajednice i dodaje vrijednost lokalnim resursima, postupno se počeo smatrati novim načinom otvaranja radnih mjesta i poslova u ruralnim područjima.

Ø LEADER je počeo eksperimentalno, okupljajući na lokalnoj razini različite projekte i ideje, dionike i resurse. Pokazalo se da je ovo idealan instrument za ispitivanje kako proširiti mogućnosti u ruralnim područjima.

SEDAM LEADER NAČELA:

1. LOKALNI RAZVOJ TEMELJEN NA OSOBITOSTIMA PODRUČJA

- mala, homogena, socijalno povezana (kohezivna) područja, koja često karakteriziraju zajedničke tradicije, lokalni identitet, osjećaj pripadnosti ili zajedničkih potreba i očekivanja, kao ciljno područje provedbe politike.
- Odabrano područje mora imati dovoljnu povezanost (koherentnost) i kritičnu masu u pogledu ljudskih, financijskih i gospodarskih resursa da podrži uspješnu strategiju lokalnog razvoja.
- Ne mora odgovarati unaprijed definiranim administrativnim granicama.

2. PRISTUP ODOZDO PREMA GORE (“BOTTOM UP”)

- **Lokalni sudionici sudjeluju u donošenju odluka o strategiji i u odabiru prioriteta kojima treba težiti u njihovom lokalnom području.**
 - **Podizanje svijesti, obuku, participaciju i mobilizaciju lokalne populacije da bi se identificirale prednosti i nedostaci područja (analiza).**
 - **Sudjelovanje različitih interesnih skupina u pripremi nacрта lokalne razvojne strategije.**
 - **Uspostava jasnih kriterija za odabir primjerenih akcija (projekata) na lokalnoj razini za izvedbu strategije.**

3. PARTNERSKI PRISTUP (OSNIVANJE LOKALNIH AKCIJSKIH GRUPA)

- Zadaće Lokalnih akcijskih grupa (LAG-ova) su:
 - identificirati i implementirati lokalnu razvojnu strategiju,
 - donijeti odluku o alokaciji svojih financijskih izvora i
 - upravljanje izvorima.
- LAG sačinjavaju predstavnici društvenog, privatnog i javnog sektora.
- Na razini donošenja odluka privatni partneri i udruge moraju biti zastupljeni u lokalnom partnerstvu s najmanje 50%.
- Nekoliko tipova LAG-ova razvijeno kao rezultat različitih oblika regionalne i nacionalne političke i institucionalne organizacije, a također i s različitim stupnjevima autonomije po pitanjima odobrenja projekta i financijskog menadžmenta.

4. INOVACIJE

- Inovaciju treba uzeti u širem smislu.
- Može značiti uvođenje novog proizvoda, novi proces, novu organizaciju ili novo tržište.
- Inovacija u ruralnim područjima može implicirati prijenos i adaptaciju inovacija razvijenih drugdje, modernizaciju tradicionalnih oblika ekspertize (know-how) ili nalaženja novih rješenja dugotrajnih ruralnih problema koje druge *policy* intervencije nisu mogle riješiti na zadovoljavajući i održivi način.

5. INTEGRIRANI I MULTISEKTORSKI PRISTUP

- **LEADER NIJE SEKTORSKI** razvojni program.
- **Lokalna strategija razvoja mora imati multisektorsku podlogu, koje povezuje nekoliko sektora aktivnosti.**
- **Akcije i projekti sadržani u lokalnim strategijama trebaju biti povezani i koordinirani kao koherentna cjelina.**

6. UMREŽAVANJE

- Umrežavanje uključuje razmjenu dostignuća, iskustava i ekspertiza (know-how) između LEADER grupa, ruralnih područja, uprava i organizacija uključenih u ruralni razvoj unutar EU-e, bez obzira na to da li su direktni korisnici LEADER-a.
- Umrežavanje stvara veze među ljudima, projektima i ruralnim područjima i tako može pomoći u prevladavanju izolacije s kojom se suočavaju neke ruralne regije.
- Može pomoći u stimuliranju suradnje projekata na način da međusobno povezuje LEADER grupe.
- Institucionalne mreže (na europskoj i nacionalnoj razini, financira ih Europska komisija).
- Nacionalne, regionalne i lokalne mreže (neformalne mreže).

7. SURADNJA

- Suradnja je širi pojam od umrežavanja. Uključuje LAG-ove koje ulaze u zajedničke projekte s drugim LEADER grupama, ili s grupom koja ima sličan pristup, u drugom području, zemlji članici, ili čak u trećoj zemlji.
- Suradnja može pomoći LEADER grupama da pojačaju svoje lokalne aktivnosti. Npr., zajednički marketing od strane LEADER grupa u različitim regijama čija područja dijele specijalizaciju u određenom proizvodu (kesteni, vuna...) ili razvoj zajedničkih inicijativa u turizmu zasnovanih na zajedničkom kulturnom nasljeđu (keltsko, antičko...).

LAG u REPUBLICI HRVATSKOJ

Kako bi LAG-ovi mogli koristiti potporu iz IPARD programa morati će udovoljiti slijedećim kriterijima:

- 1. Pravni oblik LAG-a je Udruga registrirana sukladno Zakonu o udrugama (NN 88/01, 11/02)**
- 2. LAG obuhvaća jasno definirano i zemljopisno kontinuirano područje te stanovnike jednog ili više naselja, unutar dvije ili više jedinica lokalne samouprave (općina, grad)**
- 3. LAG predstavlja ruralno područje s više od 5.000, a manje od 150.000 stanovnika,**
- 4. Na pučinskim otocima Visu i Lastovu dozvoljena je iznimka za minimalni broj stanovnika za LAG (može i manje od 5.000 stanovnika)**
- 5. Naselje u sklopu LAG-a ne smije imati više od 25.000 stanovnika**
- 6. Jedno naselje može pripadati isključivo jednom LAG-u**
- 7. Sjedište LAG-a se nalazi unutar područja koje obuhvaća LAG**

- 8. U upravljačkoj strukturi LAG-a sudjeluju predstavnici gospodarskog i civilnog sektora s najmanje 50%, žene s najmanje 30% i najmanje 1 osoba mlađa od 25 godina**
- 9. Obavezni članovi LAG-a jesu predstavnici jedinica lokalne samouprave kojoj pripadaju naselja iz LAG-a**
- 10. LAG je sposoban upravljati javnim sredstvima i mora imati bankovni račun otvoren na području Republike Hrvatske**
- 11. LAG mora imati osigurana financijska sredstava za sufinanciranje svojih aktivnosti**
- 12. LAG mora imati izrađenu LRS koja mora biti u suglasju s IPARD programom i postojećim razvojnim dokumentima**

**UPRAVA ZA RURALNI RAZVOJ,
UPRAVNA DIREKCIJA SAPARD/IPARD PROGRAMA**

HVALA NA POZORNOSTI!

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA
UPRAVA ZA RURALNI RAZVOJ, UPRAVNA DIREKCIJA SAPARD/IPARD PROGRAMA
Zagreb, Ulica grada Vukovara 78**

www.mps.hr

<http://europa.eu.int/comm/leaderplus>

Fax. (01) 6106 909

**Tel. (01) 6106 721
ivan.ciprijan@mps.hr**

**Tel. (01) 6106 845
niko.cubela@mps.hr**